
Omzendbrief FB2010/01

**Kabinet van de Vlaamse minister van
Financiën, Begroting, Werk, Ruimte-
lijke Ordening en Sport**

Omzendbrief FB 2010/01

Aan de leden van de Vlaamse Belastingdienst
Aan de leden van de Federale overheids-
dienst Financiën

Koning Albert II-laan 19, 1210 BRUSSEL
Tel. 02 552 67 00 - Fax 02 552 67 01
kabinet.muylers@vlaanderen.be

8 februari 2010

Betreft: toelichting bij artikel 18 van het decreet van 18 december 2009 houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009, B.S. 29 januari 2010 (verduidelijking tijdelijke schrapping van de voorwaarde van loonlasten in art. 60bis, §5 VI.W.Succ. om tegemoet te komen aan de economische crisis)

Inleiding

Op basis van artikel 60bis van het Vlaams Wetboek van Successierechten (hierna afgekort als VI.W.Succ.) kunnen activa in familiale ondernemingen, alsook aandelen in en vorderingen op familiale vennootschappen vrij van successierechten worden vererfd. De vrijstelling is verbonden aan een tewerkstellingsvoorwaarde (sinds 1 november 2007 vertaald naar loonlasten) (artikel 60bis, §5, VI. W. Succ.). Als een bedrijf door de huidige crisis gedwongen wordt om personeel te ontslaan, risikerende de erfgenamen de vrijstelling te verliezen. Daarom wordt artikel 60bis VI.W.Succ. aangepast. De crisismaatregel bestaat erin om gedurende de verwachte periode van economische en financiële crisis de vereiste tewerkstelling of loonlasten tijdelijk op nul te zetten. Familiebedrijven die hun tewerkstelling zien dalen als gevolg van de crisis, worden daardoor niet meer bestraft op het vlak van de successierechten.

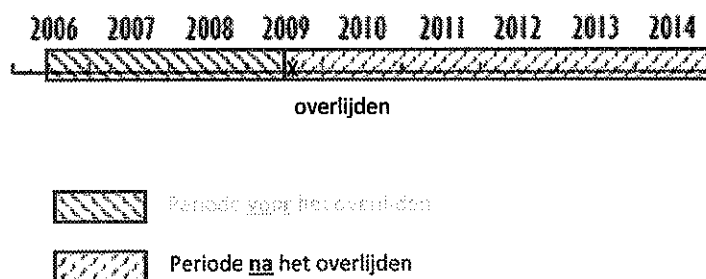
Concrete toepassing van de maatregel in de tijd

De belangrijkste eigenschap van de nieuwe crisismaatregel is het tijdelijk karakter ervan. De opulzetting geldt alleen tijdens welbepaalde kwartalen. Het gaat om de periode – vóór of na het overlijden – waarvan de decreetgever vermoedt dat ze het hardst door de economische crisis is getroffen. Er wordt uitgegaan van een duurtijd van de economische crisis van drie jaar, namelijk van 1 september 2008 tot 1 september 2011 (memorie van toelichting bij artikel 17, Parl. St. VI. Parl. 2009-10, stuk 233/1).

In het decreet wordt een onderscheid gemaakt tussen de constitutieve periode (= de periode van drie jaar of twaalf kwartalen vóór het overlijden) en de garantielperiode (= de periode van vijf jaar of twintig kwartalen na het overlijden). De periode van twaalf kwartalen vóór het overlijden eindigt in het kwartaal vóór het overlijden.

Die waarde vormt de enige onveranderlijke waarde vóór het overlijden. De periode van twintig kwartalen na het overlijden gaat van start in het kwartaal van het overlijden zelf. Op die manier kan rekening gehouden worden met een ononderbroken periode van acht jaar of tweeëndertig kwartalen.

Voorbeeld: een overlijden op 28 augustus 2009 (dat is het derde kwartaal van 2009). De periode van twaalf kwartalen vóór het overlijden loopt van het derde kwartaal van 2006 tot en met het tweede kwartaal van 2009. De periode van twintig kwartalen na het overlijden gaat van start in het derde kwartaal van 2009 en loopt tot en met het tweede kwartaal van 2014.

De tijdspanne waarin de maatregel van toepassing is, is niet voor beide periodes dezelfde. De maatregel geldt zowel voor de voorwaarde van loonlasten als voor de oude tewerkstellingsvoorwaarde. Bedrijven waarvoor nog de oude tewerkstellingsvoorwaarde geldt (overlijdens vóór 1 november 2007) komen alleen in aanmerking voor de vrijstelling tijdens de garantieperiode. Bedrijven waarvoor al de voorwaarde van loonlasten geldt (overlijdens na 1 november 2007), worden zowel vrijgesteld tijdens de constitutieve periode als tijdens de garantieperiode.

Concreet worden de overlijdens in de volgende periodes vrijgesteld van de voorwaarde van tewerkstelling/loonlasten:

- overlijdens die hebben plaatsgevonden van 1 januari 2004 tot en met 31 oktober 2007 (op 1 november 2007 is de voorwaarde van loonlasten in werking getreden), worden vrijgesteld van de voorwaarde van tewerkstelling tijdens de garantieperiode;
- overlijdens die hebben plaatsgevonden van 1 november 2007 (vóór die datum gold de voorwaarde van tewerkstelling) tot en met 31 maart 2011, zijn vrijgesteld van de voorwaarde van loonlasten tijdens de garantieperiode;

- overlijdens die hebben plaatsgevonden van 1 april 2009 tot en met 30 juni 2014, zijn vrijgesteld van de voorwaarde van loonlasten tijdens de constitutieve periode.

Inwerkingtreding

De tijdelijke opnulzetting van de tewerkstelling/loonlasten treedt retroactief in werking op 1 januari 2009. Die retroactieve inwerkingtreding is noodzakelijk omdat de maatregel al betrekking heeft op overlijdens vanaf 1 januari 2009. Nieuwe aanvragen – met een overlijden vanaf 1 april 2009 – worden vrijgesteld van de voorwaarde van loonlasten vóór het overlijden. Dossiers waarin een overlijden heeft plaatsgevonden vanaf het eerste kwartaal van 2004, worden herzien vanaf het eerste kwartaal van 2009. Dan verstrijkt de periode van twintig kwartalen na het overlijden. (Die periode gaat van start in het kwartaal van het overlijden.)

Formele voorwaarden tijdelijk buiten toepassing verklaard

Artikel 60bis, §10 VI.W.Succ. heeft betrekking op de opname – op straffe van verval – van een aantal verplichte vermeldingen in de aangifte. Artikel 60bis, §10, 1° VI.W.Succ. bepaalt dat in de aangifte al om de toepassing van de vrijstelling moet worden gevraagd. In artikel 60bis, §10, 3° VI.W.Succ. wordt bepaald dat in een afzonderlijke rubriek in de aangifte moet worden aangegeven voor welke activa of aandelen de vrijstelling wordt gevraagd.

Die vormvoorwaarden worden tijdelijk buiten toepassing verklaard, namelijk voor overlijdens vanaf 1 april 2009 tot de datum van de publicatie van de maatregel in het Belgisch Staatsblad.

Het spreekt voor zich dat de belastingplichtige erfgenamen van een familiale ondernemer – die is overleden tussen 1 april 2009 en de datum van de publicatie van de maatregel in het Belgisch Staatsblad – nog niet op de hoogte waren van de gunstmaatregel en bijgevolg niet in de mogelijkheid waren om de toepassing van de vrijstelling, vermeld in artikel 60bis VI.W.Succ., te vragen in de aangifte, terwijl ze er misschien wel recht op hadden. Rekening houdend met de termijnen in artikel 40, eerste lid W.Succ. zal – voor bepaalde overlijdens – de aangiftetermijn al verstreken zijn.

Om de gelijkheid te garanderen tussen alle belastingplichtige erfgenamen van de eigenaar of de aandeelhouder van een familiebedrijf – die is overleden tussen 1 april 2009 en de datum van de publicatie van de maatregel in het Belgisch Staatsblad – moeten de formele voorwaarden in §10, 1° en 3°, gedurende die periode buiten toepassing worden verklaard.

Teruggave van successierechten

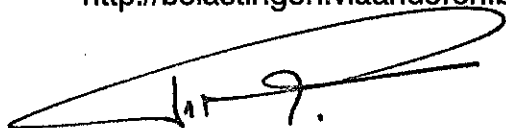
Artikel 60bis, §10, 2° VI.W.Succ. bepaalt dat de vrijstelling alleen van toepassing is als het door het Vlaamse Gewest uitgereikte attest – waaruit blijkt dat aan de voorwaarden van tewerkstelling en kapitaal, vermeld in dit artikel, is voldaan – bij de aangifte wordt gevoegd. Als dat attest niet wordt ingediend voor de rechten opeisbaar zijn, moeten ze – tegen het normale tarief berekend – binnen de wettelijke

termijn betaald worden, behoudens teruggave, overeenkomstig het bepaalde in artikel 135, 8°.

In artikel 135, 8° VI.W.Succ. wordt bepaald dat de rechten, interesten en boeten vatbaar zijn voor teruggave als het attest, vermeld in §10 van dat artikel, neergelegd wordt bij de ontvanger binnen twee jaar na de betaling van de belasting. Er moet een nieuwe aangifte worden ingediend waarin de aanleiding tot de teruggave wordt opgenomen.

De termijn van twee jaar is een vervaltermijn (noch schorsing noch stuiting van de termijn is mogelijk). Als de nieuwe aangifte (waar het attest tewerkstelling en kapitaal van de Vlaamse Belastingdienst bij gevoegd is) niet ingediend wordt binnen die termijn, gaat het recht op teruggave definitief verloren.

Deze omzendbrief wordt gepubliceerd op het belastingportaal Vlaanderen:
<http://belastingen.vlaanderen.be>.

Philippe Muyters
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport